



SUBJECT: M.A (Education) – Minutes Of the Meeting – 9 June 2018

एम.ए (शिक्षणशास्त्र) – शैक्षणिक समुपदेशन व मार्गदर्शन पूर्नरचना बैठक इतिवृत्त

एम.ए. शिक्षणशास्त्राच्या तज्ञ सल्लागार ठरल्या प्रमाणे शैक्षणिक समुपदेशन व मार्गदर्शन या अभ्यासक्रमाची पूर्नरचना बैठक आयोजित करण्यात आली. सदर बैठक ९ जून २०१८ रोजी शिक्षणशास्त्र विद्याशाखेत घेण्यात आली. या बैठकीस खालील सदस्य उपस्थित होते.

१) डॉ. पुष्पा पाटील	(नावापुर)
२) डॉ. प्रतिभा पाटणकर	(कोल्हापूर)
३) प्रा. गोपाळ पवार	(लातूर)
४) डॉ. कविता साळुंके	(प्र. संचालक शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा)
५) डॉ. विजया पाटील	(एम.ए. शिक्षणशास्त्र समन्वयक)
६) प्रा.विजयकुमार पाईकराव	(शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा)
७) डॉ. सोनुने एस.एस	(शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा).
८) डॉ.डी.डी. पवार	(शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा)

बैठकीच्या प्रारंभीस महाराष्ट्रातील इतर विद्यापीठातील एम. ए. शिक्षणशास्त्र व एम.एड ह्या शिक्षणक्रमाच्या प्रचलित अभ्यासक्रमाचा आढावा घेण्यात आला. त्यावर चर्चा करून शैक्षणिक समुपदेशन व मार्गदर्शन एक अभ्यासक्रमाचे खालील प्रमाणे निश्चिती करण्यात आली.

शैक्षणिक मार्गदर्शन आणि समुपदेशन

घटक १ शैक्षणिक मार्गदर्शन

- १.१) मार्गदर्शन व शैक्षणिक मार्गदर्शन : संकल्पना, अर्थ, व्याप्ती, गरज, महत्व, फायदे.
- १.२) शैक्षणिक मार्गदर्शनाची ध्येय व उद्दिष्ट्ये
- १.३) शैक्षणिक मार्गदर्शनाची तत्त्वे.
- १.४) शैक्षणिक मार्गदर्शनाची विविध मार्गदर्शन सेवा व आवश्यक मनुष्यबळ, शालेय मार्गदर्शन समिती.
- १.५) शैक्षणिक मार्गदर्शन : एक व्यवसाय

घटक २ : शैक्षणिक मार्गदर्शनाचे प्रकार, साधने व तंत्रे

- २.१) वैयक्तिक मार्गदर्शन : संकल्पना, व्याप्ती व स्वरूप
- २.२) व्यावसायिक मार्गदर्शन : संकल्पना, व्याप्ती, स्वरूप
- २.३) शैक्षणिक मार्गदर्शन : संकल्पना, व्याप्ती, स्वरूप
- २.४) गट मार्गदर्शन : संकल्पना, व्याप्ती, स्वरूप
- २.५) शैक्षणिक मार्गदर्शनासाठी तंत्रे व साधन

घटक ३ : शैक्षणिक समुपदेशन

- ३.१) समुपदेशन व शैक्षणिक समुपदेशन : संकल्पना, अर्थ, गरज, स्वरूप, व्याप्ती क्षेत्रे
- ३.२) शैक्षणिक समुपदेशनाची तत्त्वे, ध्येय, व उद्दिष्ट्ये
- ३.३) शैक्षणिक मार्गदर्शन व समुपदेशन ह्यातील फरक व पद्धती
- ३.४) शैक्षणिक समुपदेशन प्रकार व पद्धती / उपागम
- ३.५) समुपदेशन एक व्यवसाय : संकल्पना, अर्थ, व्याप्ती

घटक ४ : शैक्षणिक समुपदेशन प्रक्रिया, तंत्रे व साधने

- ४.१) शैक्षणिक समुपदेशनाची प्रक्रिया व टप्पे, परिणाम करणारे घटक

४.२) शैक्षणिक समुपदेशन : शिक्षकाची भूमिका व कौशल्ये

४.३) शैक्षणिक समुपदेशनासाठी साधने व तंत्रे.

४.४) समुपदेशनाच्या उपचार पद्धती.

४.४.१ कार्ल राजर्स

४.४.२ अल्बर्ट एलीस

४.४.३ बी.के. स्किनर

४.४.४ फ्रेडरिक पिअर्स

४.४.५ सिगमंड प्राईड

४.५ मानवी समायोजन आणि मानसिक स्वास्थासाठी समुपदेशन

घटक ५ : विशेष गरजा असलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी शैक्षणिक मार्गदर्शन व समुपदेशन

५.१) विशेष गरजा असलेले विद्यार्थी : स्वरूप व प्रकार.

५.२) बौद्धिकदृष्ट्या विशेष गरजा असलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शन व समुपदेशन.

५.३) शारीरिकदृष्ट्या विशेष गरजा विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शन व समुपदेशन.

५.४) मानसिकदृष्ट्या विशेष गरजा विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शन व समुपदेशन.

५.५) विधीसंघर्षयुक्त विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शन व समुपदेशन.

या नुसार अभ्यासक्रम निश्चिती करण्यात आली.त्यानंतर सर्वांचे आभार मानून बैठकीचा समारोप करण्यात आला.

Kat

डॉ. कविता साळुंके

प्र. संचालक

शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा



Kat

डॉ. विजया पाटील

समन्वयक

शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा

